

FITXA TÈCNICA

22 d'octubre de 2019, dimarts . 19.30

AUDITORI de LES ARTS

María José Montiel, mezzosoprano
ESCOLANIA DE LA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS
COR DE NOIES DE L'ORFEÓ CATALÀ
ORQUESTRA DE VALÈNCIA
Ramón Tebar, director

Gustav Mahler

Simfonia núm. 3 en re menor

Sabies què....?

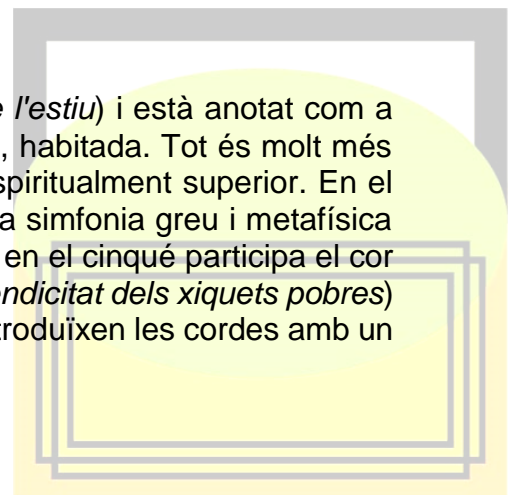
L'última vegada que es va tocar la *Tercera* de Mahler va ser l'1 d'abril de 2017 en memòria del nostre benvolgut crític i gran melòman Alfredo Brotons. En esta ocasió l'Orquestra de València estarà dirigida per Ramón Tebar i acompanyada per l'Escolania de la Mare de Déu dels Desemparats, la mezzosoprano María José Montiel i, per primera vegada, amb el Cor de Noies de l'Orfeó Català.

Per a Mahler compondre una simfonia era crear i construir un món amb tots els mitjans tècnics al seu abast, a través de la tècnica de l'orquestració, influenciat per tots els sons que havia escoltat al llarg de la seua vida. Per descomptat amb la *Tercera* va aconseguir reflectir allò que buscava, ja que a més de l'*Octava*, van ser les úniques que no va sotmetre a revisió.

En la *Tercera Simfonia* s'escolten tota classe de sons de la naturalesa. Per a contemplar estos i compondre la seua obra Mahler necessitava aïllar-se. Per això va manar construir una diminuta cabanya a peu del llac Attersee. Situada quasi damunt de l'aigua, tan sols cabien un piano, una cadira, una tauleta i un canapè. De fet encara seguix en peus i és un reclam turístic que es pot visitar.

Per a portar la naturalesa al pentagrama, el compositor se servix d'una enorme orquestra, com podran comprovar la vesprada del concert. Com hem comentat la seua *Tercera Simfonia* tracta de la naturalesa, mentre que la *Primera* interrogava el cor abrumat del Tità, la *Segona* versava sobre la vida i la mort i la possibilitat de la resurrecció i esta *Tercera* era l'intent de "construir un món" a través de la interrogació a la naturalesa.

El primer moviment és un món en si mateix (*L'arribada de l'estiu*) i està anotat com a fort i decidit. Els dos següents ja parlen de naturalesa viva, habitada. Tot és molt més amable. I en els tres últims s'ascendix a una atmosfera espiritualment superior. En el quart es compta amb la intervenció de la contralt, tornant la simfonia greu i metafísica en incorporar el poema de Nietzsche "*La cançó de mitjanit*"; en el cinqué participa el cor que canta el poema "*Armer Kindert Bettlerlied*" (*Cant de mendicitat dels xiquets pobres*) de Knaben Wunderhorn i el sisé "*El que em diu l'Amor*", l'introdueixen les cordes amb un tema místic, que ens porta fins a una lluminosa conclusió.

Estrenada en Kefreld el 9 de juny de 1902, la *Tercera* va ser dirigida per l'autor sis anys després d'acabar-la. Al contrari de la precedent, que va ser estrenada per la Filharmònica de Berlín, en esta ocasió ni la Simfònica de Colònia que la va interpretar, ni la sala van ser les adequades per als mitjans requerits. Com quasi tot el corpus mahlerià va caure en l'oblit fins a mitjan segle XX.

La mezzosoprano del concert ens comenta que *“Gustav Mahler és un autor que en els últims anys m'ha acompanyat recurrentment en la meua carrera. Sent la seua música i el seu art com una segona pell. Les seues creacions són sublimes i encara que em va agradar des de sempre, quan vaig tindre la fortuna d'experimentar el que se sent en interpretar les seues obres vaig quedar absolutament atrapada per tota la càrrega emocional que comporta. La melodia és a vegades com una carícia que em transporta a un nivell espiritual escruixidor”*.

De la seua *Tercera* Simfonia, ens explica que *“és tot un himne a la naturalesa; posseïx una meravellosa originalitat en el seu tractament melòdic transportant-te a un altre món, a vegades tallant-te la respiració. En el seu desenvolupament, de gran dificultat per la seua llarga duració i per la gran quantitat de músics que intervenen (incloent cor de xiquets i femení), s'experimenta una atmosfera de transició que commou; el mateix Mahler deia que l'obra “s'inicia amb una clara inspiració en la naturalesa inanimada elevant-se fins a arribar a l'Amor de Déu, perquè només Ell pot ser comprés com a Amor”*.

La cantant ens confessa que *“quan la cante em sent absolutament identificada amb la veritat que hi ha en eixes paraules. La contralt intervé en el quart moviment amb la “Cançó de Mitjanit” que Mahler va prendre de “Així va parlar Zaratustra” de Nietzsche que porta a l'oïdor del dolor i del goig de l'ésser humà cap a la puresa infantil que s'aprecia en el següent moviment amb el cor de xiquets”*. I conclou dient que *“La Tercera de Mahler és sens dubte una de les obres més belles mai escrites i és un privilegi i un honor poder ajudar a donar-li vida en una interpretació”*.

